

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ششم دبستان

کتاب کار پنجم

آموزش و تمرین

زیر نظر رضا تبریزی (وحید)

مؤلفان:

بیژن شهبازی (ریاضی)

انسیه و سمیه علماءفر (علوم تجربی)

فرزانه گرجی (فارسی، خوانداری و نوشتاری)

مریم امیری (مطالعات اجتماعی)

راشین قاسمی (هدیه‌های آسمانی و آموزش قرآن)

عنوان و نام پدیدآور : کتاب کار بسته، مجموعه دروس ششم دبستان؛
آموزش، تمرین ازیر نظر رضا تبریزی (وحید)؛ مؤلفان
بیژن شهبازی ... (و دیگران).
مشخصات نشر : تهران: قدیانی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری : ۴۳۲ ص؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک : 978-600-251-264-2
وضعیت فهرستنویسی : فیا
یادداشت : مؤلفان بیژن شهبازی، انسیه و نسیمه علمدار،
فرزانه گرجی، مریم امیری، راشین قاسمی.
موضوع : آموزش ابتدایی -- راهنمای آموزشی
موضوع : آموزش ابتدایی -- مسائل، تمرین‌ها و غیره
شناسه افزوده : شهبازی، بیژن
شناسه افزوده : تبریزی، رضا، ۱۳۵۱ -، ناظر
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۱ ۲۵۸۲۶۳۴ م/۲۲/۶۰ LB
رده‌بندی دیویی : ۳۷۲/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۶۶۷۹۸

واحد کودکان و نوجوانان
موسسه انتشارات قدیانی

کتاب‌های قدیانی

www.ghadyan.org

تلفن: ۶۶۲۰۲۲۱۰ (خط ۵) • دورنگار: ۶۶۲۰۲۲۶۲

کتاب کار بنفشه ششم دبستان

۷ کتاب اصلی: ریاضی، علوم تجربی، فارسی (خوانداری و نوشتاری)

مطالعات اجتماعی، هدیه‌های آسمانی، آموزش قرآن

زیر نظر رضا تیریزی (و هیئت)

مؤلفان: بیژن شهبازی، انسیه و سمیه علمدار، فرزانه کاجی

مریم امیری، راشین قاسمی

طراح جلد: بهزاد غریب‌پور صفحه‌آرا: کامران انصاری

زیر نظر شورای بررسی

چاپ اول: ۱۳۹۱ تعداد: ۲۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۱-۲۶۴-۲ - ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۱-۲۶۴-۲ ISBN: 978 - 600 - 251 - 264 - 2

کد: ۹۱/۲۲۴۹

چاپ و صحافی: چاپخانه قدیانی، تهران

کلیه حقوق محفوظ است.

۹۸۰۰ تومان

به نام آن که جان را فکرت آموخت

با تغییر نظام آموزشی کشور، کلاس ششم دبستان با ماهیت و رویکردی نامشخص برای آموزگاران و اولیای دانش‌آموزان از سال تحصیلی جدید شروع به کار نمود. دورنمای جذاب و امیدبخش برنامه‌ی درسی ششم دبستان و توجه به حلقه‌های فراموش‌شده‌ی آموزش مانند تفکر و پژوهش، نویدبخش آینده‌ی روشن است.

به اعتقاد متخصصان علوم رفتاری، دانش‌آموز را نباید فقط در برابر دانسته‌ها قرار داد، بلکه باید با مسئله روبه‌رو کرد تا خود به کشف روابط میان دانسته‌ها و حل آنها اقدام کند. با روش‌های تدریس فعال، دانش‌آموز در مواجهه با حل مسئله برآمده و ضمن اینکه در روند آموزش عملی قرار می‌گیرد، تعمیق یادگیری وی نیز عملی خواهد شد.

انتشارات قدیانی، برای اولین بار «کتاب کار بنفشه» را با همکاری دبیران حاذق ضمن خدمت پایه‌ی ششم و بهره‌گیری از روش آموزش ساده و ارائه‌ی نمونه سؤالات کاربردی و تفکر برانگیز، که باعث پرورش خلاقیت دانش‌آموزان خواهد شد، از پایه‌ی ششم آغاز نموده است.

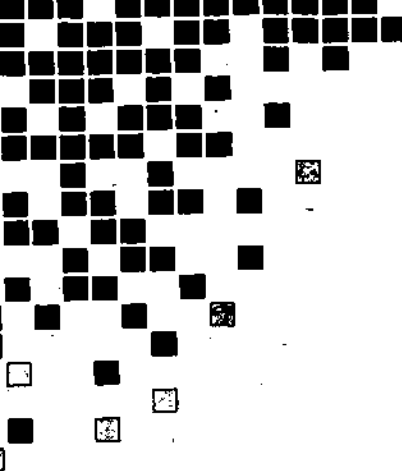
با گسترش کتاب‌های «حل المسائل» در بین کتاب‌های کمک‌درسی رایج کشور، «کتاب کار بنفشه» با ارائه‌ی درس‌نامه در ابتدای هر بخش و سپس مطرح کردن سؤالات کاربردی و خلاقانه در هر بخش، ضمن کمک به تفهیم بهتر و روان‌تر موضوعات درسی، به عنوان کتاب کار، هدفی بالاتر از نیازهای روزمره‌ی دانش‌آموزان برای انجام تکالیف روزمره را دنبال می‌کند.

«کتاب کار بنفشه» با عنایت به این موضوع که، رویکرد اصلی کتاب‌های درسی، تفکر محوری و پرورش نگرش‌های مختلف و متنوعی را در اختیار مخاطبان خویش قرار می‌دهد، باشد که این روش برای دانش‌آموزان و آموزگاران محترم، راهی جدید و قابل اتکا باشد.

تجربه‌ی یک دهه فعالیت انتشاراتی با «کتاب‌های بنفشه» انتشارات قدیانی، در قالب ۱۹ کتاب در حوزه‌ی «هنر و خلاقیت» با شمارگانی بیش از دو میلیون جلد، این دلگرمی را در این حقیر به وجود آورده است که «کتاب‌های کار بنفشه» نیز توفیقی روزافزون داشته باشد. البته این مهم با دریافت پیشنهادات و انتقادات همکاران محترم و اولیای گرامی، میسر خواهد شد.

رضا تبریزی (وحید)

پاییز ۱۳۹۱

ریاضی

- فصل ۱ : کسر متعارفی ۸
- فصل ۲ : اعداد اعشاری ۳۴
- فصل ۳ : اندازه گیری طول و زاویه ۵۷
- فصل ۴ : عددهای تقریبی ۸۲
- فصل ۵ : تناسب ۹۷
- فصل ۶ : آمار و احتمال ۱۲۳
- فصل ۷ : مساحت ۱۵۱
- فصل ۸ : مختصات و عددهای صحیح ۱۷۳

فصل ۱

به نام خدا

کسر متعارفی

همان طور که قبلاً فرا گرفتیم، هرگاه از کل شکل، جزئی از آن مورد نظر باشد، این امر را توسط کسرها بیان میکنیم. مخرج کسر بیان کننده‌ی تعداد کل واحدهایی است که جسم را شامل می‌شود و صورت تعداد واحدهای جزئی مورد نظر از کل آنها می‌باشد.

● انواع کسرها

الف) کسرهای کوچکتر از واحد: کسرهایی که صورت آنها از مخرج کسر کوچکتر است. مثال: $\frac{1}{4}$

ب) کسرهای مساوی با واحد: کسرهایی که صورت آنها با مخرج کسر مساوی است. مثال: $\frac{4}{4}$

ج) کسرهای بزرگتر از واحد: کسرهایی که صورت آنها از مخرج کسر بزرگتر است. مثال: $\frac{7}{4}$

